

FIȘA DISCIPLINEI

Limba română contemporană (Sintaxă)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română B / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba română contemporană (Sintaxă)				Codul disciplinei		LLR3221				
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. univ. dr. Daiana-Theodora CUIBUS								
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Lect. univ. dr. Cipriana-Elena ÇAVAŞ								
2.4. Anul de studiu		II	2.5. Semestrul		3	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		Conținut	DS
											Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat (consiliere profesională)					-
Examinări					3
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					14
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					42
3.8. Total ore pe semestru					98
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului de Limbă română contemporană (Sintaxă) este condiționată de promovarea unui test ortografic din semestrul respectiv. Numărul de greșeli permis este 5.
4.2. de competențe	Cunoștințe elementare teoretice și practice în domeniul sintaxei limbii române: enunțul, relația,

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	tipologia relațiilor sintactice, sintagma, tipologia sintagmei, poziții structurale vs poziții nestructurale, categorii gramaticale de relație etc.
--	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română Dezvoltarea capacității de însușire a cunoștințelor teoretice și practice în domeniul sintaxei limbii române: cele legate de părțile de propoziție și propozițiile corespondente la nivel interpropozițional Dezvoltarea abilităților de utilizare corectă a diferitelor forme ale părților de vorbire Formarea deprinderilor și priceperilor la studenți în ceea ce privește: analiza sintactică (morfosintactică) din cadrul limbii române contemporane; aplicarea activă a cunoștințelor teoretice la cursurile practice
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului limbii (al sintaxei) în deplină concordanță cu etica profesională Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de sintaxă atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii, precum: morfologia, istoria limbii, dialectologia, stilistica etc. Utilizarea noțiunilor de sintaxă în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea celor mai importante cunoștințe teoretice și practice în domeniul sintaxei limbii române Familiarizarea studenților cu conceptele specifice sintaxei Însușirea și consolidarea terminologiei gramaticale specifice sintaxei Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii
---------------------------------------	---

<p>7.2 Obiectivele specifice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul urmărește însușirea noțiunilor fundamentale de sintaxă relațională neotraditională, structuralistă și funcțională • Formarea unor deprinderi solide de analiză și interpretare standard a fenomenelor sintactice din limba română contemporană (nivel intra- și interpropozițional) • Deschiderea unor noi perspective de interpretare și analiză sintactică, bază pentru rafinări ulterioare la cursuri opționale și masterate (coduri de analiză) • Sublinierea dinamicii limbii române actuale în plan morfosintactic • Evidențierea rolului relației în structurarea sintagmatică a comunicării • Poziționarea sintaxei relaționale neotraditionale față de „noutățile” aduse de Gramatica Academiei (GALR) 2005 • Dezvoltarea abilităților de analiză morfosintactică a cuvintelor din limba română; aprofundarea și dezvoltarea competențelor lingvistice • Aprofundarea și aplicarea noțiunilor de sintaxă învățate în alte compartimente ale limbii • Consolidarea principalelor noțiuni legate de sintaxa relațională neotraditională, unitățile sintaxei, enunțul, relația, sintagma, tipologia sintagmei, tipologia relațiilor sintactice, categorii gramaticale de relație, poziții sintactice intra- și interpropoziționale
---	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Sintaxa – obiect de studiu, tipuri de sintaxă. Orientarea teoretică a cursului. Conceptul de sintaxă relațională neotraditională. Unitățile sintaxei.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Enunțul – definiție, funcție referențială, organizare sintactică, ordine liniară și ordine structurală, parametrii enunțului (autonomie comunicativă, integritate structurală, contur intonațional).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Relația – clasificarea logică a cuvintelor și implicațiile sintactice. Organizarea relațională. Conținutul relației.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Relația – expresia relației (conectivă și flectivă). Tipologia relațională a flectivelor. Revizie terminologică și conceptuală. Gramatem, relatem, opozem. Concluzii la problema relației.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Sintagma – definiție. Propoziția și fraza – definiții relaționale. Propoziția și fraza ca fenomenalizări ale sintagmei. Sintagmă și enunț.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Tipologia sintagmelor și termenii acestora: criterii de clasificare și tipuri de sintagme (coordonative vs subordonative, intra- vs interpropoziționale, condiționate vs necondiționate). Sintagme cu termeni „introduși”.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Sintagme binare „în litigiu” - categoria impersonalului, subiectul $\emptyset$ și subiectiva.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră,	

	exercițiul, analiza.	
Sintagme binare „în litigiu” - problema EPS-ului și a dublei subordonări interpropoziționale.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Tipologia relațiilor sintactice – coordonarea vs subordonarea (trăsături în opoziție). Problema raportului de interdependență și a apoziției.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Categoriile de relație – cazul (ipostaze funcționale), persoana (predicatul și propredicatul – contrageri, reduceri, construcții).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Poziții sintactice – subiect (subiectivă), NP (predicativă), EPS (fenomenalizări), atribut (atributivă).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Poziții sintactice – CD (completiva directă), CI (completiva indirectă), C Prep (completiva prepozițională), C Sec (completivă secundară), completivă posesivă.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Poziții sintactice – circumstanțiale (subordonate circumstanțiale).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Algoritmi de analiză sintactică intra- și interpropozițională. Descompunere în sintagme. Probleme controversate și coduri de analiză.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Bibliografie D.D. Drașoveanu, <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i> , Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1997. *** <i>Gramatica limbii române</i> , vol. II, ed. a II-a, București, Editura Academiei, 1963. *** <i>Gramatica limbii române (GALR)</i> , I. Cuvântul, II. Enunțul, București, Editura Academiei, 2005. Valeria Guțu Romalo, <i>Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări</i> , București, EDP, 1973. Gabriela Pană Dindelegan, <i>Teorie și analiză gramaticală</i> , ed. a II-a, București, Editura Coresi, 1994. Gabriela Pană Dindelegan, <i>Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări</i> , București, Humanitas Educațional, 2003. Dumitru Irimia, <i>Structura gramaticală a limbii române. Sintaxa</i> , Iași, Editura Junimea, 1983. G.G. Neamțu, <i>Teoria și practica analizei gramaticale, distincții și... distincții</i> , Pitești, Editura Paralela 45, 2007.		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
Seminar recapitulativ - Recapitularea cunoștințelor acumulate în cadrul cursului de Limbă română contemporană – (Morfologie) prin intermediul unor exerciții gramaticale.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Raportul dintre subiect și predicat. Clasificarea subiectului din punctul de vedere al exprimării. Predicatul verbal vs predicatul nominal (subiectivă, predicativă).	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Atribut vs complement (circumstanțial), complemente (completive) vs circumstanțiale (circumstanțiale).	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Complementul direct, complementul	Explicația, demonstrația, dialogul	

secundar, complementul indirect, complementul prepozițional, complementul posesiv și propozițiile corespunzătoare.	exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Atributul – clasificare categorial-relațională (atributivă) – inventar, exemplificări.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Elementul predicativ suplimentar substantival, adjectival, verbal (interpretări discutabile) vs complement predicativ al obiectului, predicativ suplimentar.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Construcții infinitivale relative subiective și directe – inventar, exemplificări.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Contrageri, reduceri – inventar, exemplificări.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Inventarul relatemelor interpropoziționale: conjuncții, locuțiuni conjuncționale, pronume relative, adjective pronominale relative, adverbe relative, pronume nehotărâte relative, adjective pronominale nehotărâte relative.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Funcții comparative și funcții în construcție comparativă.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Postpozițiile din limba română.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Funcțiile sintactice ale pronumelor/adjectivelor pronominale interogativ-relative, coduri de analiză pentru relativele cumulate.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Coduri de analiză pentru pronumele posesive/demonstrative semiindependente.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Formele procazuale din limba română, situațiile de nonflexiune casuală primă și secundă. Analize morfosintactice complexe.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
<p>Bibliografie ***: <i>Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române</i>, București, Editura Univers Enciclopedic, 2021. DRAȘOVEANU, D.D.: <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i>, Cluj-Napoca, Ed. Clusium, 1997. IORDAN, Iorgu - GUȚU ROMALO, Valeria – NICULESCU, Alexandru: <i>Structura morfologică a limbii române contemporane</i>, București, 1967. NEAMȚU, G.G.: <i>Teoria și practica analizei gramaticale</i>, Cluj-Napoca, Ed. Excelsior, 1999.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și în străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași etc.
- Pe parcursul celor trei ani de studiu, studenții specializării Limba și literatura română pot lua parte la numeroase manifestări științifice și culturale organizate de Facultatea de Litere, Babeș-Bolyai, dar și de alte facultăți din celelalte centre universitare.
- La finalizarea studiilor, absolvenții vor fi licențiați în 2 limbi: română și una din limbile pe care și-o vor alege din oferta educațională a facultății.
- Absolvenții secției de limbă și literatură română pot deveni profesori sau pot să lucreze în diferite domenii, ca de pildă: diplomație, companii aeriene, birouri de traduceri, la radio și tv, edituri etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de sintaxa limbii române Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate	Examen scris, cu 3 componente: - <i>teorie</i> : 2/3 din nota finală - <i>analiză</i> morfosintactică și de structură a frazei: 1/3 din nota finală - <i>test de limbă corectă</i> : eliminatoriu (max. 15 greșeli admise, din care 4 nu se penalizează, iar restul se penalizează cu câte 0.50 din nota finală)	90%
10.5 Seminar / curs practic	Însușirea cunoștințelor de sintaxă Corectitudinea în identificarea fenomenelor și a unităților sintactice Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a limbajului de specialitate • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de sintaxă și aplicarea acestora în limba română contemporană, prin analize morfosintactice complexe, conform exigențelor actuale • cunoașterea termenilor și a conceptelor fundamentale din sintaxa limbii române, indiferent de orientarea teoretică a unei școli lingvistice sau a alteia • să cunoască în detaliu structura sintactică a limbii române atât ca identificare a componentelor, cât și ca prezentare teoretică • însușirea corectă a algoritmului de descompunere a unui enunț în sintagme, de clasificare a sintagmelor și de 			

inventariere a mijloacelor de realizare (structura frazei)

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

Data completării:
22.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Daiana-Theodora CUIBUS

Semnătura titularului de seminar/
curs practic

Cipriana-Elena CAVAȘ

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului